

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja
työllisyyden näkymät
elokuu 2024**

Tutkimusyksikkö 15.8.2024

**Teollisuuden
tuotannon määrä
laskenut jo
lähelle korona-
ajan pohjia**

**Taloussennusteet
pysyneet
synkkinä**

**Työllisyydessä
merkkejä
paranevasta
suhdanteesta**

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden tilanne

- Suhdannekäännettä odotellaan yhä (diat 3–7)
- Inflaatio jo alle 2 prosenttia (dia 8)
- Teollisuuden trendikuvaajat (9–10)

2. Työllisyyden kehitys Suomessa

- Työllisyys Suomessa (diat 11–14)
- Työttömyyden alueelliset erot (dia 15)

3. Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys

- Jäsenten työllisyystilanne (diat 16–20)
- Työttömyys ja lomautukset liiton sopimusaloilla (diat 21–22)

4. Suhdannenäkymät

- Käännettä odottavan aika alkaa käydä pitkäksi (diat 23–25)

5. Liitteet: Suhdannekuvat (diat 26–30)

Teollisuus liitto

1. Talouden ja teollisuuden tilanne kesällä 2024

Timo Eklund

Talouden suhdanteessa ei ole vielä näkynyt käännettä parempaan

Teollisuus- tuotanto sukelsi vuonna 2023 ja tänä vuonna alamäki on jatkunut

- Talouden kokonaistilanne ei ole parantunut viimeisten kuukausien aikana. Käänneparempaan on tapahtumassa, mutta hitaammin kuin vielä vuodenvaihteessa ennustettiin.
- Teollisuustuotannon määrä on vähentynyt entisestään tämän vuoden aikana (2024/Q1–Q2). Vuonna 2023 tuotannon määrä romahti -6 %. Tämä on enemmän kuin koronavuonna 2020.
- Vuonna 2023 metalliteollisuus pakitti -4 % ja kemianteollisuus -4 %. (TK 19.6.)
- Teollisuusyritysten tilauskirjat ovat ohentuneet. Uusien tilausten arvo kääntyi touko-kesäkuussa pieneen nousuun. Vaikea sanoa, onko käänne pysyvä.
- Euroopan keskuspankki laski korkoja, ja markkinakorot ovat laskeneet nopeasti kesällä. Korkotasoa on yhä liian korkea Suomelle. Investoinnit eivät käynnisty ennen korkojen laskua.
- Suomessa suhdanne on heikompi, inflaatio hitaampi ja palkankorotukset matalampia kuin euroalueella keskimäärin. Monet maat hyötyvät myös koronapaketin elvytysrahoista.

Teollisuus:

Teollisuuden tuotannon määrä laskeut voimakkaasti jo yli vuoden

Määrä on enää hieman korkeampi kuin korona-ajan hiljaisimpina kuukausina

Kesäkuun 2024 tunnuslukuja* (TK 10.8.2024):

- Tuotanto kasvoi toukokuusta +2 %. Vuosimuutos +1 %. (ks. 6. dia)
- Uusien tilausten arvon (€) muutos: kasvua toukokuusta +8 %. Vuosimuutos +8 %. (ks. 7. dia)
- Kesäkuussa teollisuuden tuottajahintojen vuosimuutos -3 %. Kuukausimuutos +1 %. (TK 24.7.)
- Teollisuustuotteiden hintojen raju heilahtelu on päättynyt.
- Teollisuustuotannon määrä laskeut kevästä 2023 alkaen selvästi. Teollisuustuotannon määrä on erittäin matala. Se oli maaliskuussa enää 2 % suurempi kuin korona-ajan matalimmalla tasolla. Touko-kesäkuussa pientä nousua.
- EK:n luottamusindikaattorin mukaan teollisuustuotanto laskee aavistuksen verran lähikuukausien aikana. (EK 29.7.)
- Valtiovarainministeriö ennustaa teollisuustuotannon määrän vähenevän vuonna 2024 voimakkaasti: -2,3 %. (VM 19.6.)

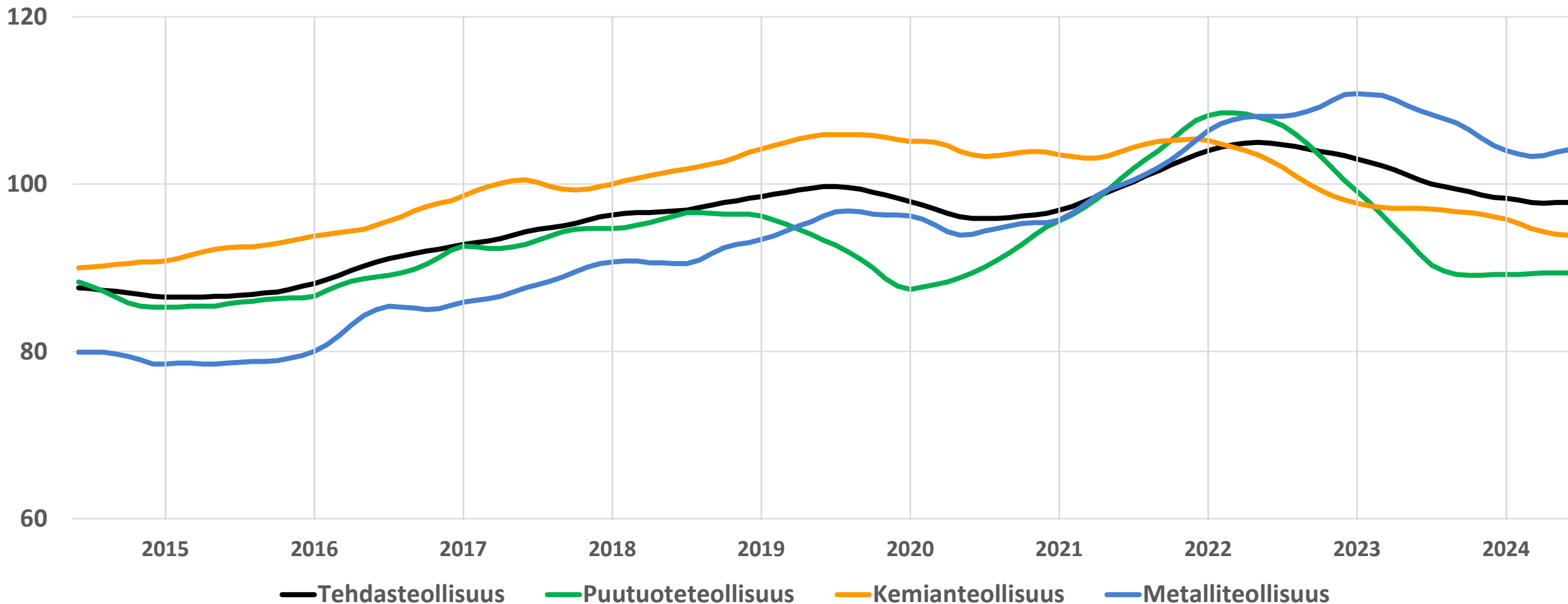
* Luvut ovat kausitasoitettuja

Teollisuuden tuotantomäärän kehityksen trendi (2014/6–2024/6)

Teollisuuden volyymi-indeksi kuvaa yritysten tuotannon määrän kehitystä. Tuotteiden hintakehitys (€) ei vaikuta indeksin arvoihin.

Indeksi kuvaa tuotannon määrän suhteellista muutosta. Kunkin kuukauden indeksipisteluku ilmoittaa, mikä osuus (%) tuotannon määrä on vuoden 2021 tuotannon määrästä. Indeksi kertoo, miten tuotanto on muuttunut. Sen sijaan se ei kerro, millä toimialalla tuotanto on suurinta.

Indeksi (2021=100)

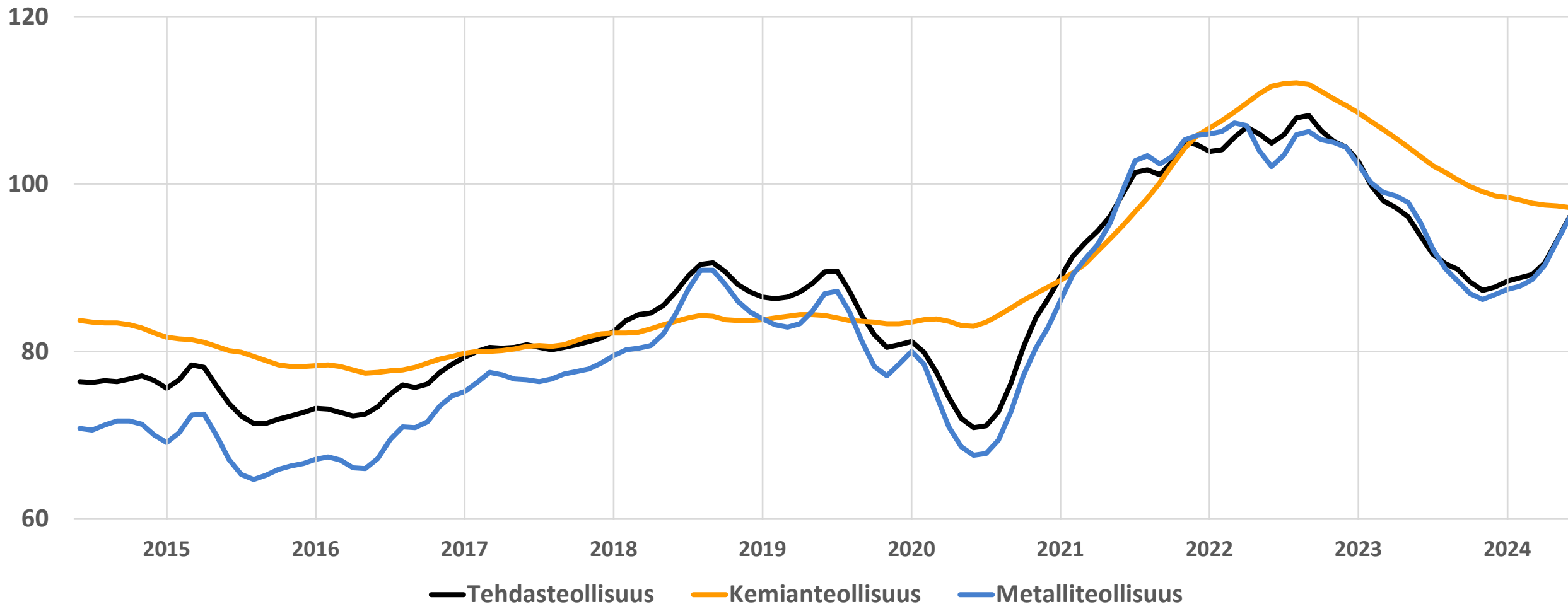

Teollisuuden uusien tilausten arvon kehityksen trendi (2014/6–2024/6)

Kuvio kertoo yritysten uusien tilauksien arvon kehityksen niiden hyödykkeiden ja palveluiden osalta joiden tuotanto on tarkoitettu tapahtuvan Suomessa sijaitsevalla toimipaikalla.

Indeksi kuvaa suhteellista muutosta kullakin toimialalla. Kunkin kuukauden indeksipisteluku ilmoittaa, mikä osuus (%) uusien tilausten määrä on vuoden 2021 tilausten määrästä. Indeksi kertoo, miten tilausten arvo on muuttunut. Sen sijaan se ei kerro, millä toimialalla tilausten arvo on suurin.

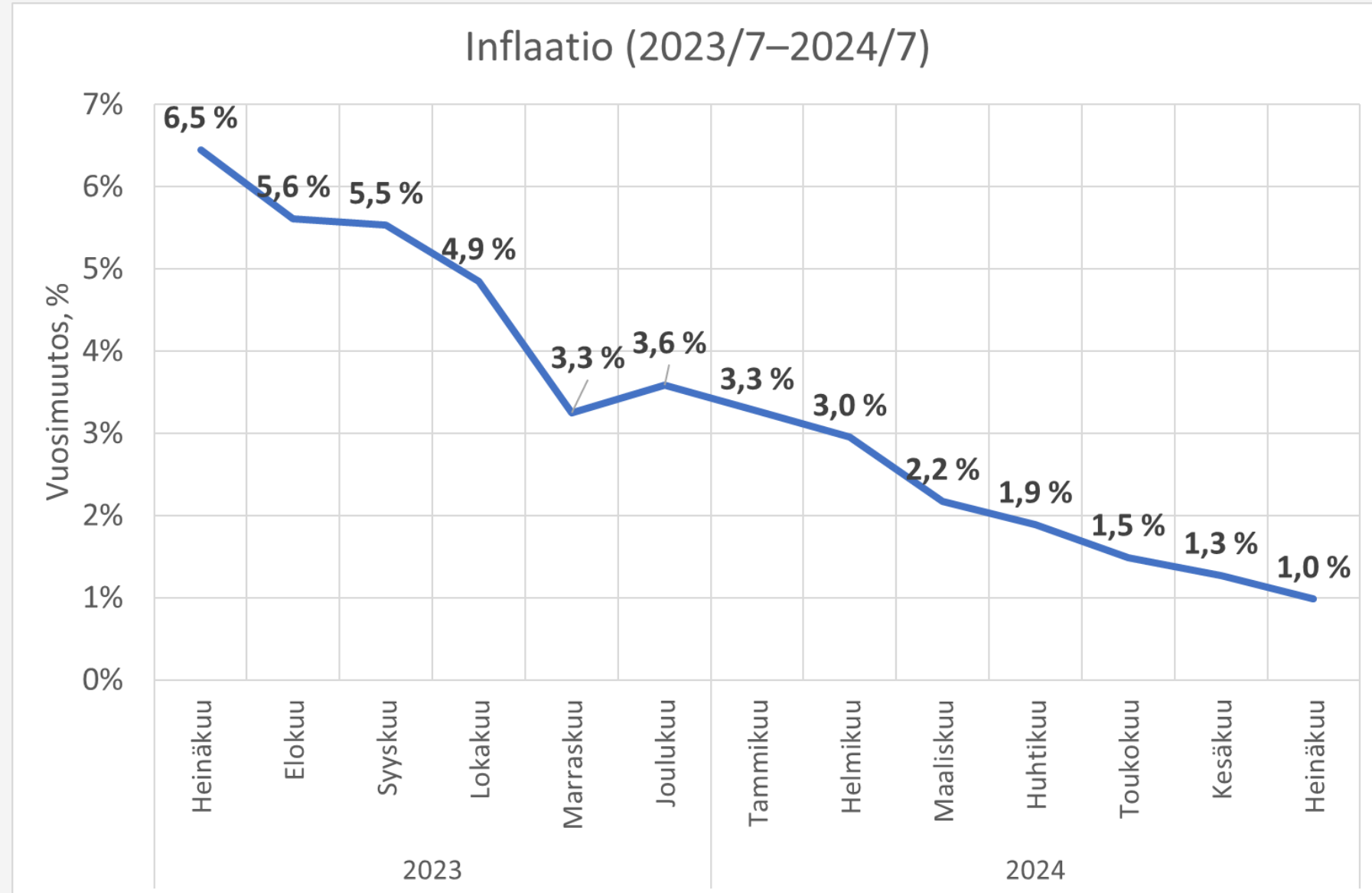
Indeksi (2021=100)

Inflaatio:

Inflaatio ei ole enää ongelma Suomessa

Euroaluetta hitaamman inflaation myötä Suomessa korkojen vaikutus voimakas

Ennusteet:

**Suomen Pankin
ennusteen (11.6.)
mukaan talouden
käännepöytä tapahtuu
hitaasti**

**Valtiovarain-
ministeriön
ennuste (19.6.)
myönteisempi
kuin Suomen
Pankin**

Suomi	2024e	2025e
Kokonaistuotanto (BKT)	-0,3 %	+1,6 %
Teollisuustuotanto	-0,7 %	+2,2 %
Vienti	+0,4 %	+3,3 %

Talouden ennusteita:

- Tutkimusyksikkö on vetänyt yhteen eri ennustelaitosten* arviot.
- Vuonna 2025 talouskasvu on +1–2 %. Kuitenkin kahden laskuvuoden jälkeen kyse on tasokorjauksesta. Toisin sanoen taloudessa kurotaan umpeen edellisvuosien takapakkia.
- Suomen Pankin tuore ennuste on poikkeuksellisen synkkä (+1,2 %), mutta myös suotuisampi kehitys on hyvinkin mahdollinen: ”Suhdanteen käännekohdissa talouden elpyminen on usein osoittautunut vauhdikkaammaksi kuin etukäteen on arvioitu.”

* Lähteet: Valtiovarainministeriö, Suomen Pankki, Danske Bank, Handelsbanken. Ennusteet ilmestyneet 22.5.–19.6.2024. Tämän jälkeen ei ole julkaistu uusia ennusteita.

Toimialoista kemianteollisuuden tilanne paras

Metalliteollisuuden näkymät yhä vaisut

- Metalliteollisuuden tilanne jatkuu vaikeana.
 - Suomessa tuotetaan paljon investointitavaroita, joita ostetaan maailmalla vähän. Käännö on viivästynyt.
- Kemianteollisuudesta on tihkunut muita toimialoja enemmän tietoja suhdannekäänteestä.
 - TK:n mukaan uusien tilauksien arvo kasvanut. EK:n suhdannekyselyn mukaan käänne parempaan on mahdollisesti jo tapahtunut ja vahvistuminen voimistuu lähikuukausina.
- Puutuoteteollisuuden suhdannetilanne on yhä todella vaikea. Pääsyyinä rakentamisen vähäisyys. Puun korkea hinta heikentää tilannetta entisestään.
 - EK:n kyselyn mukaan puutuoteteollisuuden kasvu on alkanut mutta lähtötaso on erittäin matala. Normaalitilanteeseen on vielä matkaa.
- Kotimarkkina-aloilla kotitalouksien ostovoiman aleneminen ja heikko kuluttajaluottamus alentaa myyntiä.
- Lokakuun suhdannepaketissa esitellään suhdannekyselyn tuloksia.

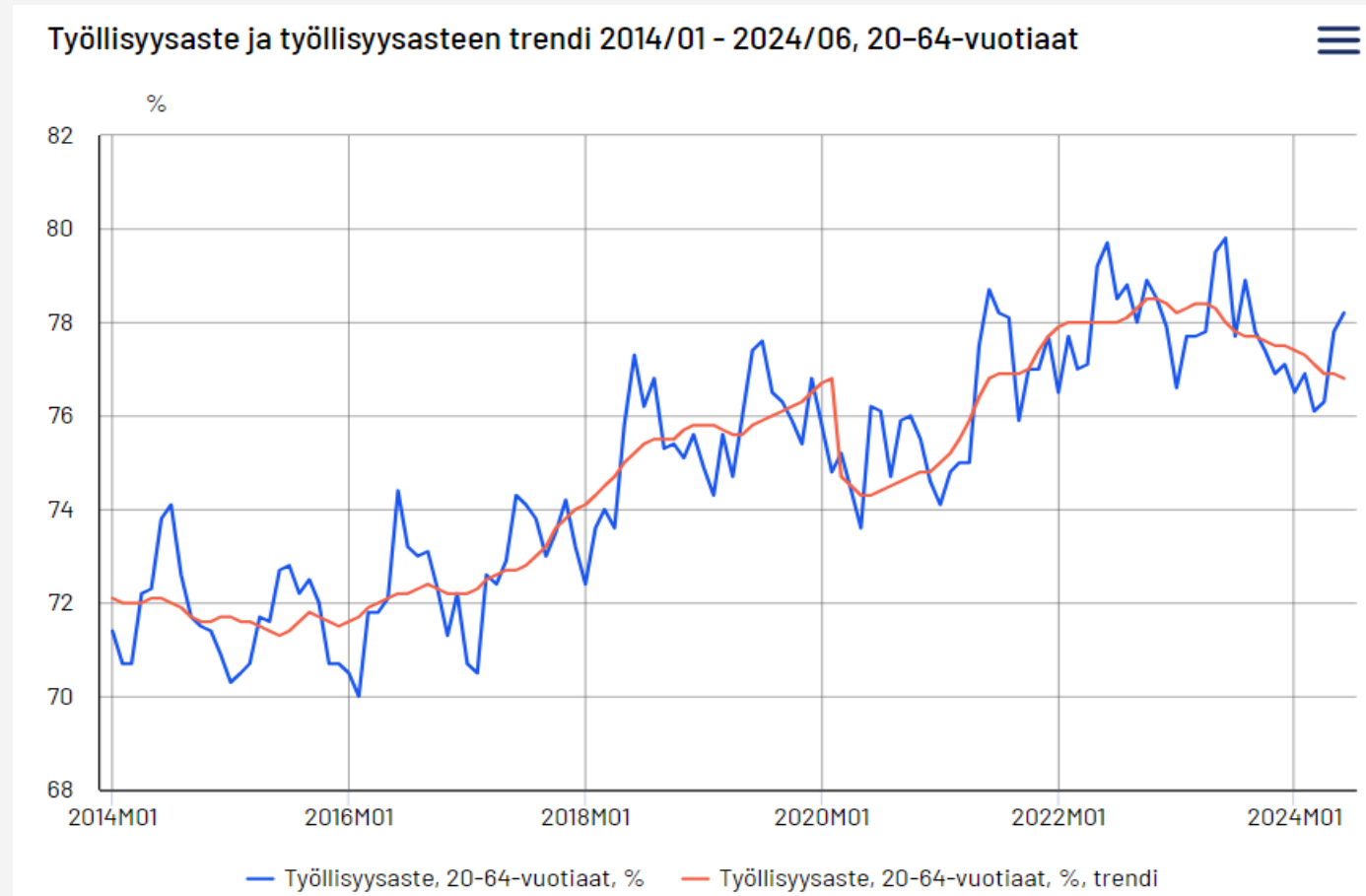
Teollisuus liitto

2. Työllisyyden kehitys

Anu-Hanna Anttila

Työllisyysasteen trendiluku kesäkuussa 76,8 %

- Työllisyysasteen trendi oli 76,8 % kesäkuussa 2024. Vuosimuutos -1,2 %-yksikköä. Kuukausimuutos -0,1 %-yksikköä.
- Työllisyysaste kertoo työllisten prosenttiosuuden 20–64-vuotiaasta väestöstä Suomessa.
- Työvoimatutkimuksessa työllinen on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään 1 tuntiin.
- 15-74-vuotiaiden työttömyysaste oli 8,3 % kesäkuussa.
- Työttömyys kasvanut vuodessa. Vuosimuutos +1,1 %-yksikköä. Työllisten määrä laskenut vuodessa hieman.

TEM: Työllisyystilanne kesäkuussa 2024

TEM laskee työttömiksi kaikki työttömät työnhakijat ja kokoaikaisesti lomautetut.

Kesäkuun lopussa työttömiä oli yhteensä 293 328 Suomessa. Vuosimuutos +28 597. Kuukausimuutos +26 928.

Kokoaikaisesti lomautettuja oli yhteensä 19 800. Määrä kasvanut vuodessa +10,8 %.

Avoimien työpaikkojen määrä laskussa. Vuosimuutos -52,0 %. Huomattava, että suuri osa avoimista työpaikoista ei löydy näistä TEM:n tilastoista.

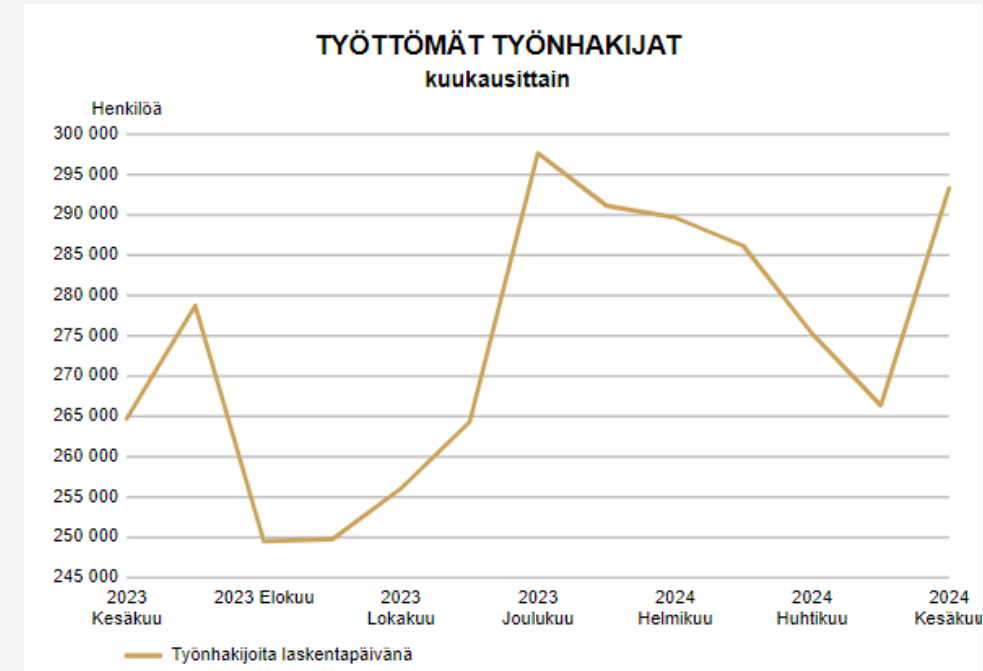
TYÖLLISYYSTILANNE 2024 KESÄKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA KESÄKUUN AIKANA (II) KOKO MAA				
I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Kesä-24	Kesä-23	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	293 328	264 731	28 597	10,8
joista kokoaikaisesti lomautetut	19 807	15 779	4 028	25,5
2. Lyhennetyllä työviikolla	8 672	5 014	3 658	73,0
3. Työssä olevat yhteensä	116 977	123 992	-7 015	-5,7
joista kokoaikaisessa työssä	59 023	64 316	-5 293	-8,2
joista osa-aikatyössä	41 483	39 651	1 832	4,6
joista työllistettynä	16 471	20 025	-3 554	-17,7
4. Työvoiman ulkopuolella	84 735	82 147	2 588	3,2
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	23 948	23 399	549	2,3
joista koulutuksessa	49 160	45 271	3 889	8,6
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	503 712	475 884	27 828	5,8
B. TYÖVOIMAN KYSYNTÄ				
1. Avoimet työpaikat yhteensä	25 538	53 189	-27 651	-52,0

TEM: Työllisyystilanne kesäkuussa 2024

- Työttömyys on yleistynyt kaikilla aloilla ja koulutustasoilla.
- Eniten työttömyyttä kuitenkin rakentamisessa ja siihen kiinnittyvillä aloilla. Kyse on pääasiassa suhdannetyöttömyydestä, joka helpottaa suhdanteen parantuessa.

Pitkäaikaistyöttömyys

- Yli 1 vuoden yhtämittaisesti työttömänä olleet ovat pitkäaikaistyöttömiä. Heitä oli kesäkuussa 95 300. Vuosimuutos: +3 400. Kuukausimuutos: +1 700.
- Pitkäaikaistyöttömistä yhtämittaisesti yli 2 vuotta työttömänä oli ollut 51 400. Kesäkuussa kaikista työttömänä olleista 17,5 % oli ollut yli 2 vuotta työttömänä.
- Pitkäaikaistyöttömyys on rakennetyöttömyyttä. Vaikka työpaikkoja olisi alueella avoinna, eivät pitkäaikaistyöttömät siellä työllisty. Syinä kohtaanto-ongelma ja ikääntymiseen liittyvät seikat.

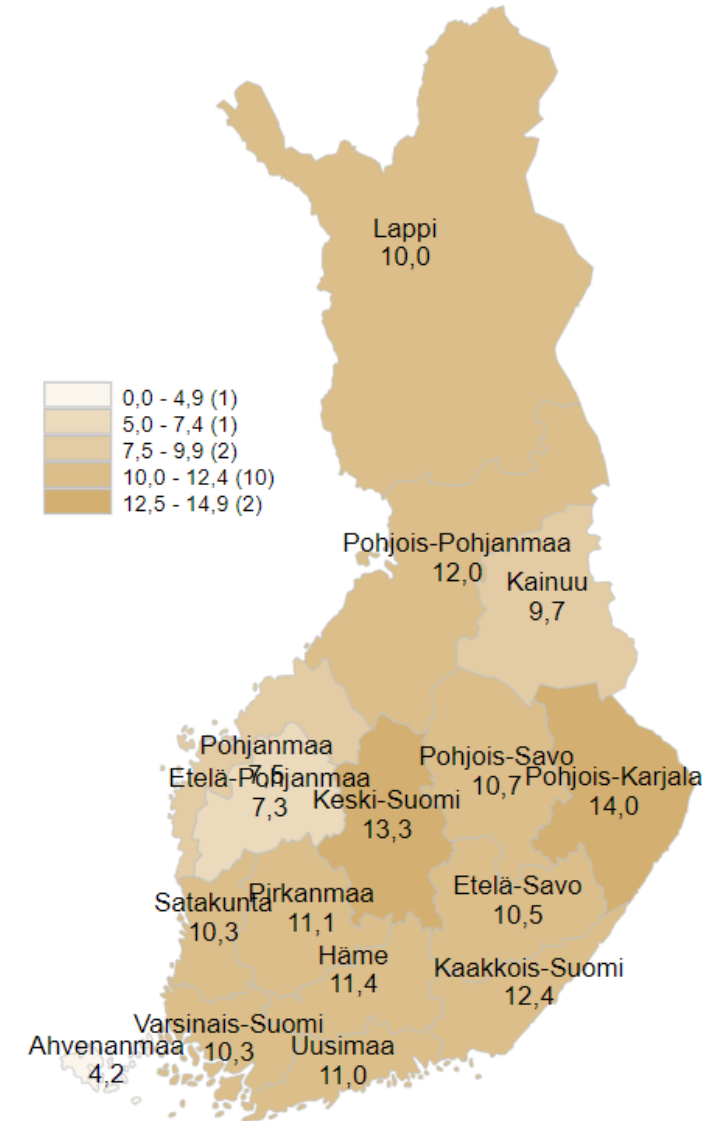

Työttömien työnhakijoiden määrä kasvaa koulujen loputtua. Valmistuneet etsivät töitä. Lomautusten väheneminen laski työttömien työnhakijoiden määrää. Kun rakennusala ei työllistä, se vaikuttaa työllisyystilanteeseen kesäkuussa.

Työttömyyden alueelliset erot

- Työttömyys oli kesäkuussa 2024 sitkeintä Pohjois-Karjalassa (14,0 %), Keski-Suomessa (13,3 %) ja Kaakkois-Suomessa (12,4 %).
- Monissa maakunnissa työllisyystilanne heikentynyt kesäkuussa. Työttömien osuudessa kuukausimuutokset suurimmat Pohjois-Karjalassa ja Keski-Suomessa (+1,4 %-yksikköä) sekä Kaakkois-Suomessa (+1,2 %-yksikköä). Myös Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Pirkanmaalla työtilanne heikentynyt (+1,1 %-yksikköä).
- Rakennemuutosalueilla osuuksissa näkyvät pitkäaikaistyöttömyyden lisäksi kokoaikaiset lomautukset, joiden synnä heikko suhdanne.
- Rakennemuutos tarkoittaa tässä elinkeinorakenteen muutosta. Teollisuuden työpaikat vähenevät ja palvelualan työt lisääntyvät.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

3. Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys

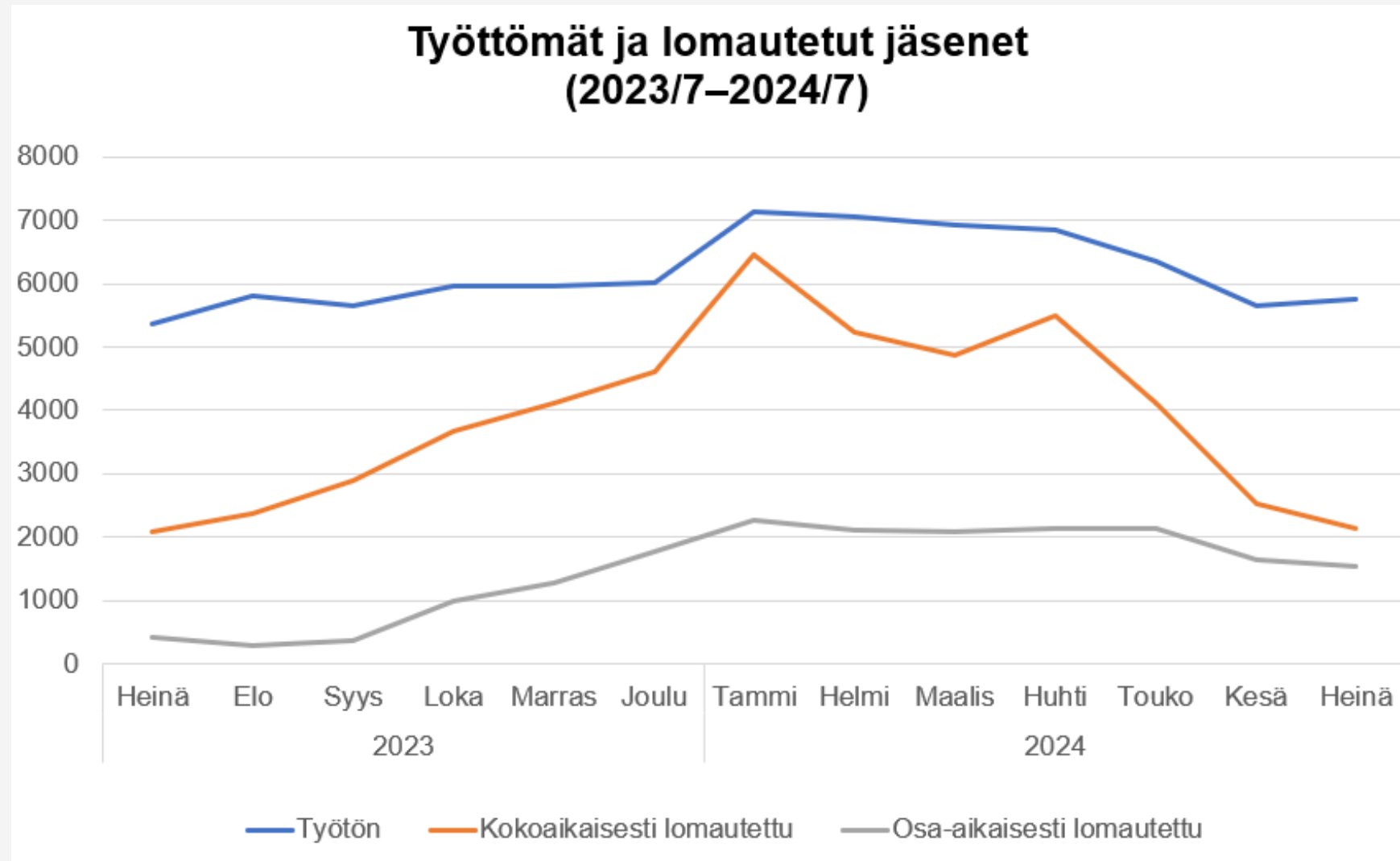

Teollisuusliiton jäsenten työllisyys

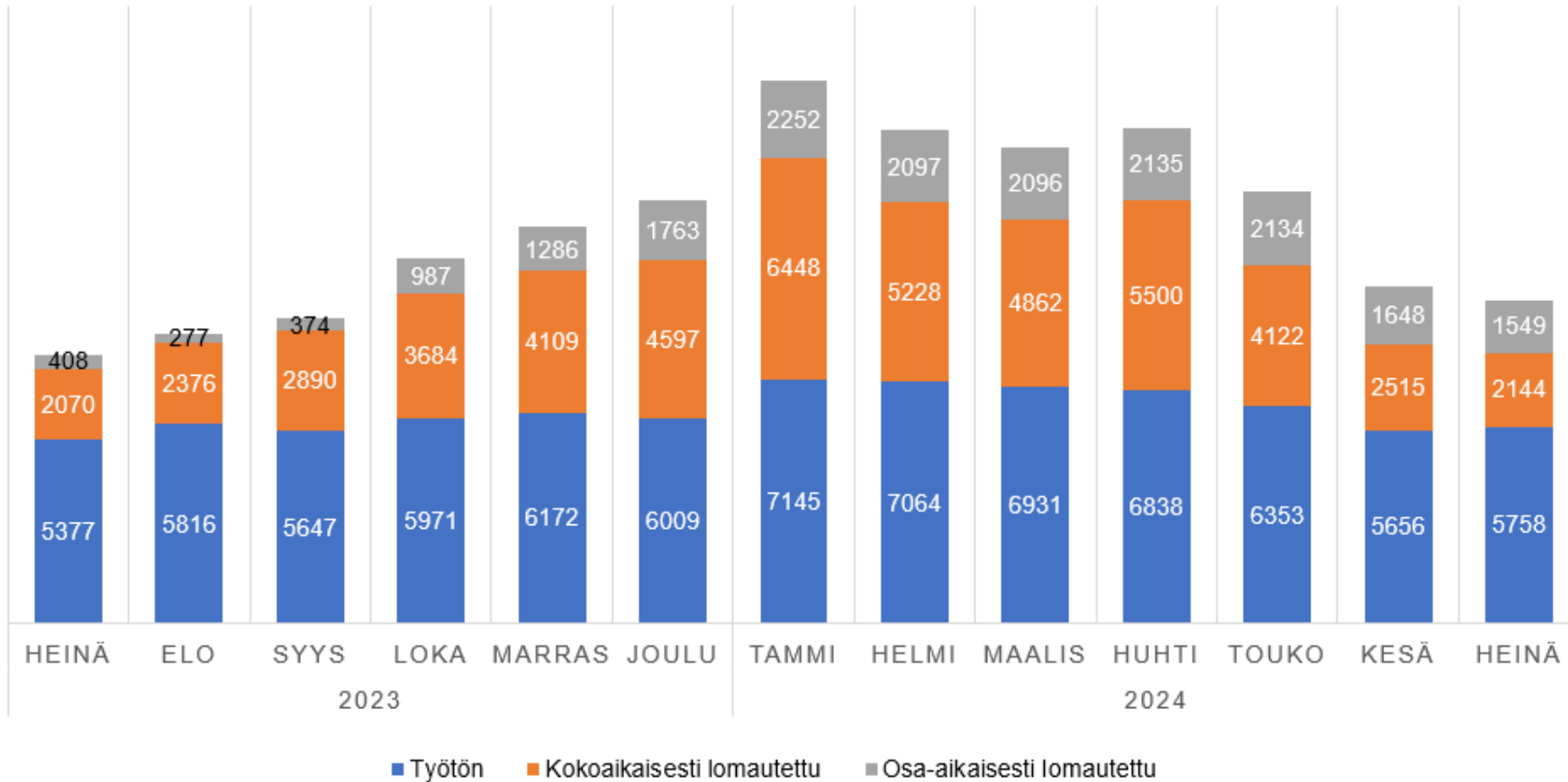
Toukokuusta alkaen työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen määrä on laskenut selvästi.

Tämä voi tarkoittaa sitä, että työpaikoilla alkaa näkyä merkkejä paremmasta työtilanteesta.

Kesä-heinäkuussa jäsenistä oli noin 3 700 lomautettuna. Kurjimpana aikana tammikuussa lomautettuna oli yli 8 800 jäsentä.

TYÖTTÖMIEN JA LOMAUTETTUJEN JÄSENTEN MÄÄRÄ (2023/7–2024/7)

Kesäkuussa 2024 työllisyystilanne parani. Työttömänä olevien jäsenten määrä laski toukokuusta selvästi (-697). Heinäkuussa työttömiä puolestaan oli hieman enemmän (+102) kuin kesäkuussa.

Kokoaikaisesti lomautettujen määrä väheni kesällä selvästi: kesäkuussa (-1 607) ja heinäkuussa (-371).

Vuodessa työllisyystilanne on heikentynyt. Heinäkuussa 2024 oli työttömiä hieman enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuosimuutos +381.

Kokoaikaisten lomautusten määrä melko sama kuin heinäkuussa 2023. Vuosimuutos +74.

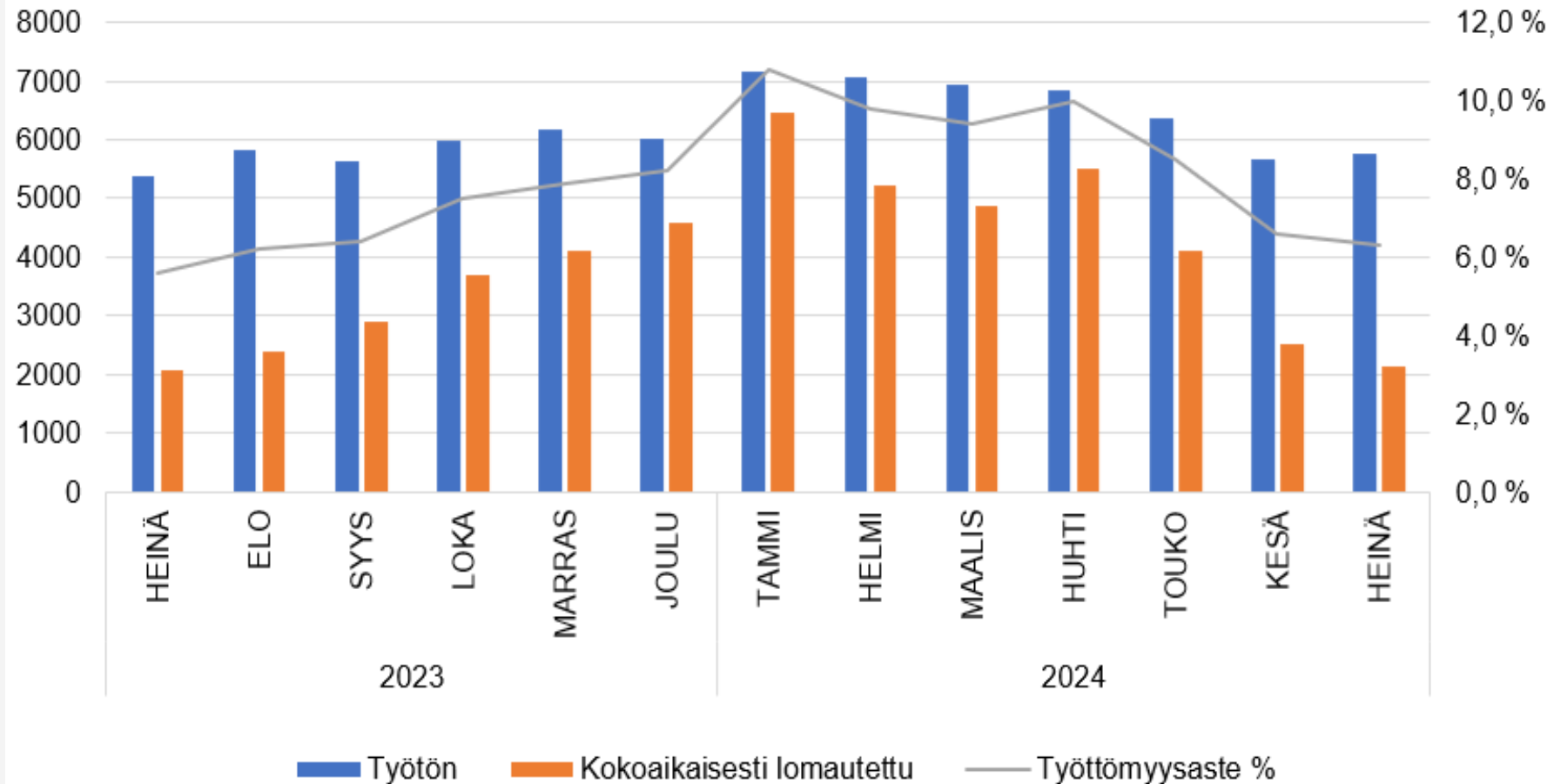
Teollisuusliiton jäsenten työllisyys

Kesäkuussa työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen määrä putosi yht. noin 2 000:lla, kun verrataan toukokuuhun. Jäsenten työttömyysaste 6,6 %.

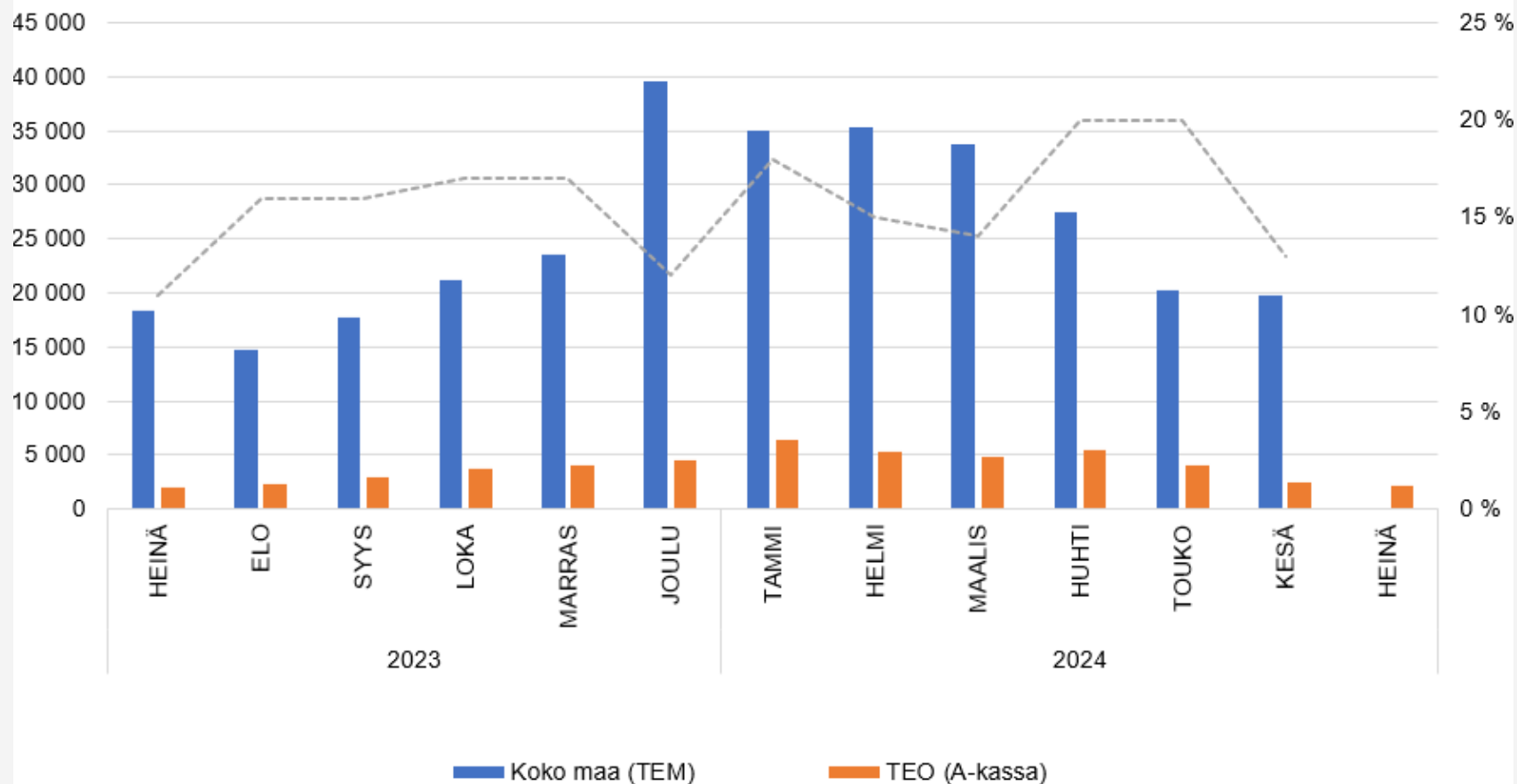
Kuukausimuutos -1,9 %-yksikköä. Heinäkuussa työttömyysaste laski 6,3 %:iin. Kuukausimuutos: -0,3 %-yksikköä.

Liiton jäsenten työttömyysaste = kokonaan työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen yhteenlaskettu osuus kaikista työmarkkinoiden käytettävissä olevista jäsenistä.

JÄSENTEN TYÖTTÖMYYSASTE (2023/7–2024/7)

KOKOAIKAISESTI LOMAUTETUT JA JÄSENTEN OSUUS (%) KAIKISTA (2023/7–2024/7)

Kokoaikaiset lomautukset

TEM: Kesäkuussa 2024 kokoaikaisesti lomautettuja 19 800. Kuukausimuutos -500.

Kaikista kokoaikaisesti lomautetuista 2 144 oli teollisuusliittolaisia. Heidän osuutensa kaikista laski 13 %:iin.

Toisin sanottuna Teollisuusliiton jäsenten monilla aloilla työtilanne parantunut nopeammin kuin joillakin mulla aloilla, esim. etenkin rakennusalalla.

Työttömien jäsenten määrä (n) sopimusaloittain heinäkuussa 2024 ja kuukausimuutos

Eniten työttömänä	heinäkuu (n)	kk-muutos kesäkuusta
Teknoliateollisuus	3 174	+77
Mekaaninen metsäteollisuus	434	+8
Muovi- ja kemiantuoteteollisuus	365	+33
Puusepänteollisuus	362	-8
Media- ja painoala	274	-25
Autokauppa ja korjaamotoiminta	248	-23
Tekstiili- ja muotiala	132	+13
Jakelu	97	+4
Kemian perusteollisuus	88	-4
Turkistuotanto	73	-3

Ensimmäisellä vuosipuolikkaalla 2024 työttömien jäsenten määrä väheni. Tammikuussa työttömänä oli 7 145 jäsentä ja heinäkuussa 5 758.

Työttömistä jäsenistä 3 174 on metallialoilta. Metallialojen työttömyysluvuissa ei suurta muutosta (+270) verrattuna heinäkuuhun 2023.

Vuosimuutos on vähäistä myös muilla isommilla aloilla: mekaanisessa metsäteollisuudessa (+14), puusepänteollisuudessa (+61) ja muovi- ja kemiantuoteteollisuudessa (+45).

Pysyvät luvut voivat osin kertoa myös rakenteellisesta työttömyydestä.

Lomautettujen jäsenten määrä (n) sopimusaloittain kesäkuussa 2024 ja kuukausimuutos

Eniten lomautuksia	heinäkuu (n)	kk-muutos kesäkuusta
Teknologiäteollisuus	2 369	-114
Puusepänteollisuus	442	-146
Kenkä- ja nahkateollisuus	185	-27
Mekaaninen metsäteollisuus	173	-45
Lasikeraaminen teollisuus	123	+59
Muovi- ja kemiantuoteteollisuus	96	-67
Kumiteollisuus	98	+38
Tekstiili- ja muotiala	53	-15
Media- ja painoala	44	-20
Autokauppa ja korjaamotoiminta	39	+1

Vuoden 2024 ensimmäisellä vuosipuolikkaalla lomautettujen jäsenten määrä on pudonnut selvästi.

Tammikuussa 2024 lomautettuna oli yhteensä 8 700 teollisuusliitolaista. Heinäkuussa lomautettuja oli yht. 3 693. Tammikuusta väheni erityisesti kokoaikaisesti lomautettujen määrä.

Lomautukset ovat koskeneet nekin eniten metallialojen työpaikkoja. Myös puutuotealoilla lomautuksia on ollut vuoden mittaan runsaasti.

Lomautukset liittyvät heikkoon suhdanteeseen, joten niiden väheneminen ennakoi parempia aikoja.

4. Suhdannenäkymät

Timo Eklund & Anu-Hanna Anttila

Suomen kustannuskilpailu kyky on hyvä

Investointien vähäisyys alentaa teollisuuden tuotanto- mahdollisuuksia

- Teollisuustuotannon määrässä ei ole tapahtunut selkeää käännettä ylöspäin. Käännö on siirtynyt syksylle, mutta ajankohta on epävarma.
- Viimeisimmät taloustiedot Yhdysvalloista ja euroalueelta ovat negatiivisia.
- Käännö voi olla voimakas, koska tehtailla on vapaata kapasiteettia tällä hetkellä.
- Valtiovarainministeriö ja Suomen Pankki totesivat ennusteissaan Suomen kustannuskilpailukyvyn olevan hyvä. Suomi voi lähivuosina kiriä menetettyä markkinaosuutta takaisin maailmankaupassa.
- Toisaalta teollisuuden investoinnit ovat jääneet odotettua vähäisemmiksi jo usean vuoden ajan. Tämä laskee teollisuuden mahdollisuuksia nostaa tuotantomääriä nopeasti.
- Tällä hetkellä EU:ssa kasvu painottuu Etelä-Euroopan maihin ja palveluihin. Suomen kannalta olisi hyvä, että kysynnän kasvu siirtyisi teollisuuteen ja lähialueille.

Kauppasodasta tulossa talouden seuraava kriisi?

Suhdanne-työttömyys muuttunut osin rakenne-työttömyydeksi

Työllisyyden näkymissä merkkejä paremmasta

- EU korottaa kiinalaisille sähköautojen tulleja. Kiinan vastatoimien myötä kauppasodan uhka on kasvanut. Trumpin valinta lisäisi riskejä entisestään. Kauppasota lamaannuttaisi maailmankauppaa ja investointeja, mikä olisi Suomessa tehtävän tuotannon kannalta erittäin huono asia.
- Suomessa vuosittainen talouskasvu ei ylitä pidemmällä tähtäimellä +1 %, jos työn tuottavuus ei kasva. Kenelläkään ei tunnu olevan tietoa, mitkä olisivat toimivia tuottavuustoimia. Tuottavuudesta on puhuttu jo vuosien ajan, mutta tuloksia ei synny.
- Työllisyyden osalta huolestuttavinta on suhdannetyöttömyyden jämähtäminen rakennetyöttömyydeksi. Tästä merkinä pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu. Työllisyysaste ei nouse, ellei hallitus tee työllisyystoimia. Viime vuosina työllisyysastetta nostaneiden ulkomaisten työntekijöiden määrä tulee vähenemään, jos Suomessa työskentelyn ehtoja kiristetään.
- Merkkejä työllisyysnäkymien paranemisesta ilmassa, esim. lomautukset vähentyneet. Uusien tilausten määrä sinetöi lopulta työllisyyskehityksen.

5. Liitteet: Suhdannekuvat

Metalliteollisuuden vienti

Tavaraviennin arvo (2024/5), kumulatiivinen vuosimuutos ja vuosimuutos

	Toukokuu 2024 (milj. euroa)	Viennin arvon vuosimuutos vuoden alusta (%) (2024:1–2024:5/ 2023:1–2023:5)	Viennin arvon vuosimuutos, viim. 12 kk (2023:6–2024:5/ 2022:6–2023:5)
Koko tavaravienti	6 254	-11,4 %	-11 %
Metalliteollisuus yhteensä	3 226	-11,4 %	-5,9 %
Metallit	995	-13,9 %	-11,8 %
Metallituotteet	178	-0,2 %	-0,5 %
Koneet ja laitteet	981	-8,4 %	-1 %
Sähkö- ja elektroniikka- teollisuuden tuotteet	785	-11,4 %	-9 %
Kulkuneuvot	286	-18,4 %	1,4 %

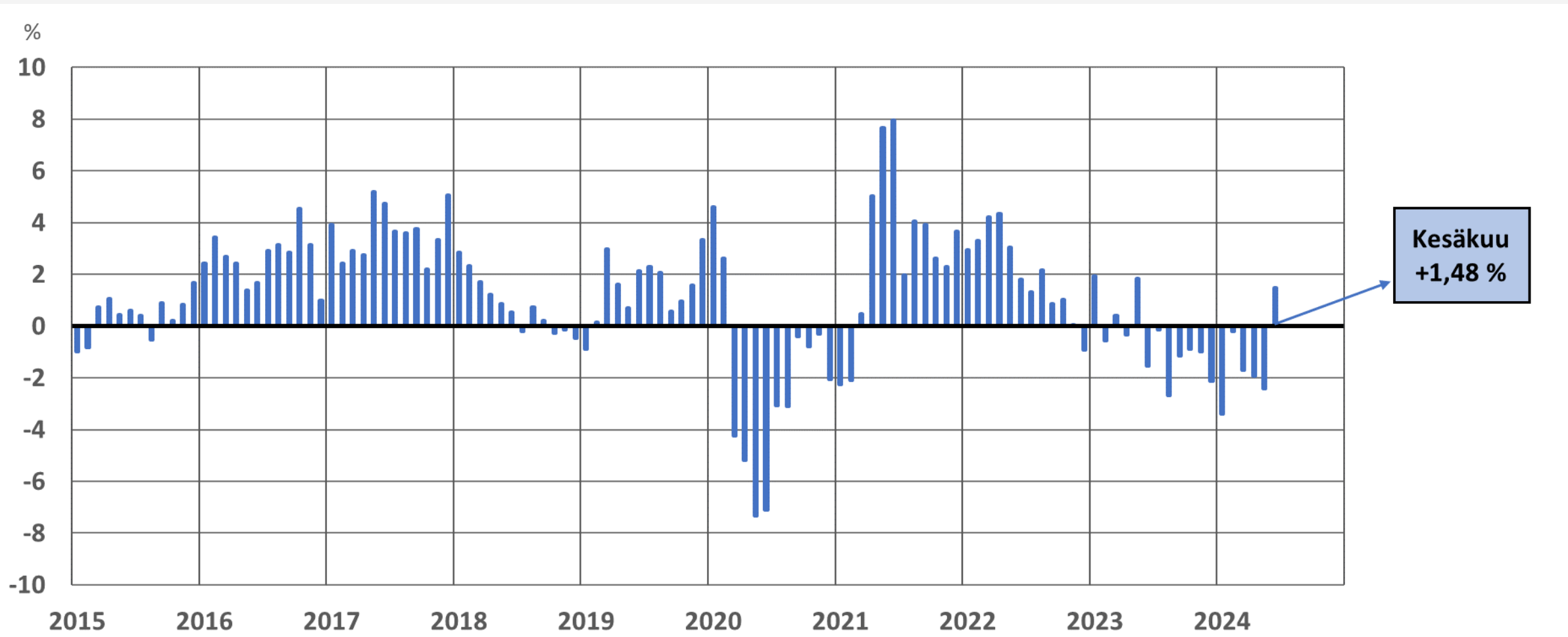
Kemian-, puutuote- ja muun teollisuuden vienti

Tavaraviennin arvo (2024/5), kumulatiivinen vuosimuutos ja vuosimuutos

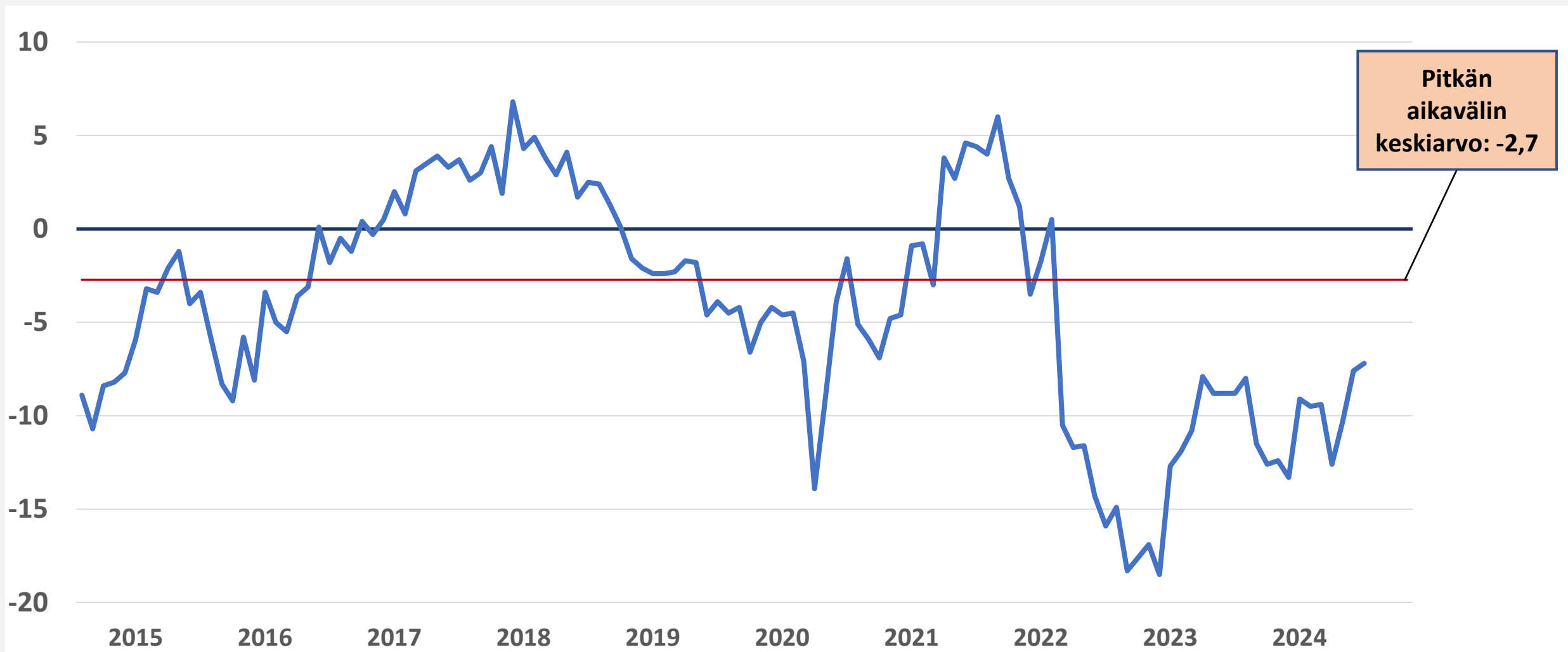
	Toukokuu 2024 (milj. euroa)	Viennin arvon vuosimuutos vuoden alusta (%) (2024:1–2024:5/ 2023:1–2023:5)	Viennin arvon vuosimuutos, viim. 12 kk (2023:6–2024:5/ 2022:6–2023:5)
Koko tavaravienti	6 254	-11,4 %	-11 %
Öljytuotteet	142	-39,4 %	-23,6 %
Kemikaalit	426	-9,9 %	-20,9 %
Lääkkeet	149	3,5 %	19,6 %
Kumi- ja muovituotteet	158	-5,8 %	-11,7 %
Puutavara, puutuotteet ja huonekalut	341	-8,1 %	-17,9 %
Tekstiilit, vaatteet ja nahkatuotteet	65	-6 %	-9,2 %
Kustannus- ja painatuspalvelut	22	-23 %	-19,4 %

Kansantalouden tuotanto (2015/1–2024/6)

Tuotannon työpäiväkorjattu vuosimuutos, %

Kuluttajien luottamusindikaattori (2014/7–2024/7)

**Teollisuus
liitto**